

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

PÉNTEK, 1932 MÁRCIUS 18.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VIII. ÉVF. 64. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR.

Egyetlen nap

eseményeiből ragadunk ki néhányat, amelyeket a táviró és telefon közvetített Románia különböző helyeiről. Nem kell pesszimistának lenni, hogy az ember ezekből a hírekből semmi jót ne olvasson ki gazdasági jövőnk szempontjából. A pénzügyminiszter által hivatalosan megállapított krízisállandóságban nyakig benne vagyunk és mintha ezen hivatalos megállapítás óta megszünt volna a feszültség, mellyel takargatni igyekeztek a reménytelen nincstelenséget: a maga meztelenségében mutatkozik lépten-nyomon gazdasági tehetetlenségünk. És ezen leújtó tudat mellett mélységesen elszomorító, hogy honatyáink nagy része nem látszik tisztában lenni a helyzetnek a tragikumig fokozódott komolyságával és személyeskedésekkel meg szójátékokkal szórakozik összeomlott életünk romjain.

Amikor a Magyar Párt képviselője védelmébe vette a magyar kisebbségi nyugdíjasokat, akik igazán nem tehetnek róla, hogy előbb követelték tőlük a hűségüket, semmint a békeszerződés megállapította volna hovatartozandóságukat, azt kiáltották feléje, menjen Magyarországra. Ezzel vélték a maguk részéről elintézhetni a kérdést olyanok, akiknek nagyon jól kell tudni, hogy nem jött-mentekről, nem bevándoroltakról van szó, hanem azoknak a területeknek öslakóiról, akiket a területtel együtt csatoltak Romániához. Kissé kétélű az ilyen fenyegetés, mert Magyarország esetleg eszébe juthatna szavukon fogni a kényszerrepariálási szakértőket és azt mondani, hogy nagyon szívesen vissza fogadják őket a számarányuknak megfelelő területtel együtt. Tehát kissé elővigyázatosabban ezekkel az állandó menesztési szövegegyeztetésekkel.

A képviselőház esti ülésén kérték a városi lakosság adosságainak konvertálását is, mert hiszen a kereskedők és iparosok még sanjyarrubb helyzetben vannak, mint a gazdák. Nyomban elhangzott a vigasztaló szózat. Ez ellen nincs segítség, hiszen Kreuger is összeomlott. És megszavazták, hogy nem szavazzák meg a segítséget.

A több milliárd lei követelést képviselő állami szállítók deputációztak és reámutatva a végveszedelemre, amelybe a kincstár hibájából kerültek, kérik követelésük mielőbbi kiegyenlítését. A válasz? Nem tehetnek érdekükben semmit, mert nincs pénz. Az a kérelmük sem teljesíthető, hogy követelésük legalább papíron szerepeljen a

Az elbocsátott magyar vasutasok részére igazságot követeltek a kamara tegnapi ülésén

A politikai köröket ezidő szerint a parlamenti ülésszak berekesztése érdekli, mert úgy vélik, hogy azután tisztul a helyzet és eldől a kormány sorsa. Bukarestben tegnap sok találgatásra adott okot Jorga és Argetoianu együttes királyi kihallgatása.

A kormányelnök és a pénzügyminiszter délelőtt járultak az uralkodó elé és egy óra hosszat tanácskoztak a királlyal.

Kormányparti beavatott részről kijelentették, hogy a kihallgatásnak nem volt különösebb célja. A Lupta megállapítja, hogy Jorga és Argetoianu a királlyal a parlament sürgős berekesztése érdekében tárgyaltak. Egészen bizonyos most már, hogy április elsején tul nem hosszabbítják meg a parlamenti ülésszakot. Esetleg úgy alakulhat a helyzet, hogy a szeszmonopoliumra vonatkozó javaslatot nem is tárgyalják.

A konverziós javaslat részletes vitája elhúzódik, mert a nemzeti parasztpárt parlamenti tanácsa tegnap tartott ülésén elhatározta, hogy minden egyes szakaszhoz módosításokat ajánl. Így aligha valósulhat meg Argetoianu ama terve, hogy a konverziót részleteiben is március huszadikáig megszavazzák. Ezenkívül hátra van még a javaslat szenátusi tárgyalása is.

A választói reform körül is újabb bonyodalmak vannak,

Goga Oktavián ugyanis határozottan a javaslat ellen fordult és kifejtette, hogy a mai politikai viszonyok között ennek a javaslatnak a megszavazása szükségtelen, mert sokkal fontosabb kérdéseket kell elintézni.

Ha esetleg mégis újabb választásra kerül sor — mondotta — akkor megteszi a most érvényben levő törvény is. Goga különben mindaddig, amíg az általa létesített párt nem tartja meg kongresszusát, nem

vesz részt a kamara ülésein. A Goga-csoport minden valószínűség szerint már március huszonhetedikén tartja országos kongresszusát Bukarestben.

Jorga miniszterelnök a parlamenti ülésszak végén még több kulturális javaslat megszavazását kéri.

A kamara tegnapi ülésén napirend előtt Franasovici kifogásolta, hogy egyszerre öt kamarai bizottság ül-ezik, ezenkívül pedig a képviselőknek a kamarai ülésen is részt kell venni. Így nem lehet eredményes munkát végezni.

Argetoianu pénzügyminiszter hangoztatja, hogy az államra nézve fontos javaslatokról van szó. Ilyen a szeszmonopólium, amelynek megszavazásával amugy is késtek, mert az ideai költségvetésben a szeszmonopóliumból eredő jövedelem már szerepel.

Pop Valer igazságügyminiszter benyújtja a Temes-Bega vízszabályozási társulatra vonatkozólag a jugoszláv állammal kötött egyezményt ratifikálás végett.

Az egyezmény az összes függő kérdések rendezését tartalmazza. A kamara ezután megszavazza a Görögországgal kötött hajózási konvenciót.

Napirenden a konvertálási javaslat részletes vitája szerepel. A 4 szakaszt vita nélkül elfogadják, az 5 szakaszról Radulescu nemzeti parasztpárti indítványozza, hogy a mezőgazdái adosságairól a falusi bírák nyilatkozatokat készítsenek és azokat a járásbírókhoz függeszték ki, hogy a hitelező erről is tudomást szerezzon.

Willer József dr. kéri, hogy a konverzióban hitelszövetkezetek adóssai is részesüljenek. Az indítványt elvetik.

Willer újabb indítványt tett, amely szerint, ha az adós a konverzióra a kellő időben nem jelenti be igényét, ugy ellene rendes polgári per formájában lehessen eljárni.

volna-e megfontolandó ezeket lényegesen leegyszerűsíteni? Talán inkább juthatna valami fizetésekre és nyugdíjakra.

A gazdasági deroutnak ebben a szinte végnélküli láncolatában még egy hír a tegnapi nap krónikájából. Egy bukaresti bank ellen a hitelezők esdőt kértek. Amikor

A kamara ezt az indítványt is elutasítja.

A kilencedik szakasznál Ormulu a liberális párt nevében erőlyesen tiltakozik, hogy a mezőgazdasági adosságok rendezésénél a kis- és nagybirtok között különbséget tesznek.

Akik becsülettel dolgoztak és ma éheznek

Ezután Hegedűs Nándor szólalt fel:

Azok nevében beszélek, akiket becsületes munka után minden kenyér és nyugdíj nélkül az utcára tettek. A szerencsétlen magyar vasutasokról van szó, akik nem ezt a bánásmódot érdemelték meg. Az ő szak tudásuknak köszönhető, hogy az államvasutakat átmentették az átmeneti időkben.

Most, amikor a létszám apasztásáról volt szó, ezeket a becsületes magyar vasutasokat a nyelv nem tudásának indokával egyszerűen elbocsátották.

Husz és huszonöt évig fizették nyugdíjaikat és most egy banit sem kapnak. Legutóbb is kétezer vasutat bocsátottak el. De nemcsak ezeket hanem azokat, akik a vizsgát letették és betegség címén kerültek el a vasutól, szintén nem kapnak nyugdíjat. Teljesítse az állam mindezek iránt kötelességét, akiknek egyetlen hátrányuk, hogy kisebbségi sorsukban az állami nyelv elégtelen tudása miatt az első frontba kerültek. De előnyük az, hogy évtizedeken át becsülettel dolgoztak.

Ezután Laár Ferenc magyarpartí képviselő interpellációt jelent be a papság fizetése tárgyában.

Megállapítja, hogy ugy a többségi, mint a kisebbségi egyházak papjai nélkülöznek.

Tavaly nyolc hónapja nem kaptak államsegélyt, idén szintén nem kaptak még semmit. Kéri, hogy ezeket a hátralékokat minél előbb rendezzék.

a bírósági bizottság megjelent a bankban, a várt pénzből, értékpapirokból, pénzszekrényekből és berendezésből már csak két íróasztalt talált. Vigyázzunk, nehogy az a két árva íróasztal legyen jövőendő gazdasági berendezésünk szomorú szimbóluma.

Megdöböntő szerelmi dráma utolsó fejezete, amelynek három halálos áldozata van

Szabadkán egy véres szerelmi dráma utolsó fejezete játszódott le. A dráma két főszereplője Petrás Tódor, a Standard Oil Company tisztviselője és Székely Imre dr., a szabadkai zsidó kórház főorvosa.

Petrás Tódor, aki a világháború befejezése előtt kapitány volt az osztrák-magyar hadseregben, évek előtt feleségül vette Wabere osztrák tábornok gyönyörű szép leányát, Olga-t. A házasság szerelmi alapon jött létre és a hitvestársak igen boldogan éltek. A háború után Petrás, aki a szláv nyelveken kívül kitűnően beszélt németül, angolul és franciául, főtisztviselője lett a Standard Oil Company-nak, amely Jugoszláviába küldte. Első állomáshelye szabadka volt. A házaspár ott nem rendezett be háztartást, mert Szabadkán csak néhány hónapig kellett tartózkodniuk. Szállodában laktak, azonban így is megismerkedtek a szabadkai előkelő társasággal és élénk társadalmi életet éltek.

Egyik legjobb ismerősük volt Székely Imre dr., a zsidó kórház főorvosa. A főorvos naponta együtt vacsorázott a házaspárral és minden üres idejét Petrásokkal töltötte.

Előfordult, hogy Petrásnak hivatalos ügyben Bécsbe, vagy Belgrádba kellett utaznia, olyankor Székely dr. szórakoztatta az asszonyt, eljárt vele a színházba, kávéházba, moziba. Mikor aztán Petrás Tódor beszervezte a cég szabadkai fiókját, feleségével együtt lekötözött Belgrádba, ahol előkelő házat vittek. A Székely dr. főorvossal való barátság akkor sem szűnt meg, mert Székely minden vasárnapon és ünnepen lerándult Belgrádba, ahol Petrásék vendége volt. A sűrű látogatás végre feltűnt a férjnek is, aki kérdőre vonta a feleségét. Az asszony akkor megvallotta férjének, hogy Székelyvel szeretik egymást. Kérte a férjét, hogy váljon el tőle és járuljon hozzá, hogy Szilágyi Imre dr. kórházi főorvoshoz mehessen nőül.

Petrást, aki még mindig az imádásig szerette a feleségét, ez a közlés annyira megrendítette, hogy revolvért rántott és a feleségére löött.

Amikor látta, hogy a felesége véresen összeesett, a revolvért önmaga ellen irányította és a fejébe lött. Az asszony szerencsére csak könnyebben sebesült meg és felgyógyulása után hazautazott Bécsbe szülőihez, ahonnan felgyógyulása után megindította férje ellen a válást. Petrás Tódor a szeme világvágyával fizetett meg cselekedetért.

Amikor a megvakult ember a belgrádi esküdtszék elé került és elmondotta, hogy nagy szerelme készítette arra, amit tett, az esküdtszék felmentette.

Petrás Tódor vakon is megmaradt

a Standard Oil Company szolgálatában. Egy Nendwald Mirta nevű észéki származású ápolónő volt mindig mellette, az vezette mindenhol. Hivatalos teendőit, bárha írni és olvasni nem is látott, egyik titkárnője segítségével zavartalanul végezte.

Két nap előtt Petrás Tódor Nendwald Mirta kíséretében Szabadkára érkezett és a Nemzeti szállodában vett lakást. Felkereste a Standard Oil Company szabadkai irodáját, ott hivatalos ügyeket intézett és tárgya-

A gyilkosság után az ápolónővel együtt megmérgezte magát

A lövés zaját nem hallotta senki és így nem is tartóztatták fel a rendőrből távozó Petrás Tódort és kísérőnőjét, akik visszatértek a szállodába. Ott megmérgezték magukat, Petrás Tódor bucsulevelet hagyott hátra, amelyet Nendwald Mirtának diktált. Elmondja, nem tudott élni azzal a tudattal, hogy a felesége a válóper befejezése után egybekeljen Székely dr. főorvossal és azért megölte azt. A levelet aláírta. Nendwald Mirta utóiratban megírja, hogy Petrással együtt önként megy a halálba. Megsajnálta a megvakult férfit és elhatározta, hogy megsegíti bosszújának végrehajtásában, aztán vele együtt meghal.

A Lindbergh-babyt már meggyilkolták a banditák — ettől fél az amerikai rendőrség

Lindbergh ezredes elrabolt gyermekének még mindig nem sikerült a nyomára akadni. Az amerikai rendőrség már annak a lehetőségével is számít, hogy a banditák a gyermeket megölték, mert attól tartottak, hogy elfogják őket, mielőtt a váltságdíjat megkapják. A rendőrség most felhívta a szállodák vezetőseit, hogy keressék ki mindig szorgosan a szállodában levő

lásokat folytatott. Ugy volt, hogy tegnap délután visszautazik Belgrádba. Tegnap délnél ápolónőjével elvezette magát Székely Imre dr. főorvosnak a zsidó-kórházban levő rendelőjébe.

Alig hallotta meg azonban az orvos hangját, egyszerre revolvért rántott és a hang irányába löött. A golyó a főorvos fejét találta és az agyon hatolt keresztül. Székely dr. holtan rogyott össze.

A szállodai személyzet csak órák múltán ment be Petrás szobájába, hogy figyelmeztesse az elutazás órájának közeledésére. Mikor a két élettelen testet megtalálták, azonnal telefonáltak a mentőkért és a rendőrségre.

A mentők megállapították, hogy Petrás már halott. Nendwald Mirtában még volt némi élet, azonban felgyógyulásában nem bíznak.

Székely dr. meggyilkolását a rendőrség csak a bucsulevélből tudta meg. Az eset városszerte nagy felűnést keltett, mert a két főszereplőt mindenütt ismerték.

szemetesládákat és figyeljék, hogy azokban nem találjanak-e gyermekruhafoszványokat. A banditák egyik levelükben azzal fenyegették meg Lindberghét, hogy a gyermeket elevenen elégetik. A vizsgálat most a szállodák szemétegető készülékeinek hamujára is kiterjed, mert ha a gyermeket el is égették, a ruha gombjai feltétlenül megmaradnak.

A bélinci vendéglősök italmérési engedélyének megsemmisítését a miniszter hatálytalanította

Az új szesz törvény értelmében a községi italmérési engedélyeket csakis árverés útján adják ki. A pénzügyminiszter az érvényben levő, de a törvény által veszélyeztetett régi italmérési engedélyek biztosítására rendeletet adott ki, amelyben ezen községi italmérési engedélyek árverését újabb rendeletig felfüggesztette. Ennek ellenére mégis megsemmisítették Pava János és Moise Mária bélinci vendéglősök érvényben levő italmérési engedélyét és elrendelték, hogy azok csak árverés útján adhatók ki.

A bélinci vendéglősök az ügyben a temesvári román vendéglősök és kávéosok egyesületéhez fordultak, amely csak nemrég alakult meg. Az egyesület Pop Áron egyesületi főtákar által memorandumot állított össze és azt a pénzügyminiszteriumhoz eljuttatták. A memorandumban rámutattak arra, hogy a bélinci vendéglősök az italmérési engedélyeket már évek előtt kapták és a miniszteri rendelet következtében azokat megsemmisíteni nem lehet. Ezért kérték a pénzügyminiszteriumot, hogy a megsemmisített

italmérési engedélyeket adják vissza és utasítsák a temesvári pénzügyigazgatóságot, hogy az újabb tévedések elkerülése végett a régebben kiadott italmérési engedélyek újbóli árverését a miniszteri rendelet értelmében tartsák függőben.

A temesvári román vendéglősök egyesülete által benyújtott memorandummal kapcsolatban Nistor Demeter dr. szenátor, aki már több felszólalásával bizonyította, hogy a bánsági érdekek komoly harcosa, lépéseket tett, hogy a vendéglősök kérelmének helyt is adjanak. Személyesen járt az ügyben a pénzügyminiszternél és elhatározta, hogy abban az esetben, ha a temesvári román vendéglősök jogos kérelmét nem teljesítik, akkor a parlamentben is felszólal. Erre azonban nem került sor, mert a temesvári román vendéglősök kérelmét teljesítették és tegnap már megérkezett a temesvári pénzügyigazgatósághoz a miniszteri leirat, amely szerint a bélinci vendéglősök italmérési engedélyt adják vissza. Ezzel az eredménnyel a temesvári román vendéglősök és kávéosok egyesülete az első jelentős sikert könyvelte el.

Bodenwieser

táncscoportjának temesvári vendég szereplése

A modern ritmikus táncnak három főiránya van, Dalcroze, Laban és Bodenwieser iskolája. Mindháromnak más a vezérgondolata. Dalcroze a zenét óhajtja transzponálni táncba, Laban főleg teret és formákat akar érzékeltetni, Bodenwieser pedig szimbolikus szellemítésre törekszik. A temesvári városi színházban most megismerhettük ezt az utóbbi irányt is Bodenwieser Grete és táncművész női társnői nagyszerű vendég szereplése alkalmából. Forró és lelkes est volt, táncban hasonló művészt és ujat még nem láttunk. Valóban a szellem és a gondolat hatotta át a kötött koreográfiái formáktól megszabadult lenge táncscoport minden mozdulatát. Sohasem láttuk még a szépség, egység és báj ilyen mélyen megkapó harmóniáját. Az egyes táncszámok is különlegesen, javuk eredeti és legmodernebb. Azonnal az est elején teljesen lekötötték figyelmünket Tschepernin szinte filozofikus elmélyedő hangulatképe. A bécsi keringő tiszta régi bécsi báj és vidámság. Az angol Mac Dowel zenéjére átvitt Passionsblumen az antik fájdalom szoborszerű allegóriája. Határtalan erőben robbanó és vitézi lendületű az Olimpiai játék. A Dämon Machine az ember elgépiesedését fejezi ki. Caran Dr. Ache szellemes ironiájára emlékeztet a franciásan zenés balettparódia. Végül a jazzband, maga a jazzband, a zenekar, a dob, a bőgő, a zongora és minden hangszer táncba testesítve. Az együttesnek óriási sikere volt. Tulajdonképpen két előadást láttunk, mert a közönség zúgó tapsaira a legtöbb számot meg kellett ismételnünk. Eppen ezért a nagy érdeklődésre való tekintettel, ma, csütörtökön délután hat órakor Bodenwieser Grete táncscoportja teljesen új műsorral még egy előadást tart. Flaneur.

Ne mulassza el

megtékinteni f. hó
19—20-án a

Magyar Leánytagozat

kedves husvétii meg-
lepetésekben bővelkedő

husvétii bazár és kézimunka-kiállítását

Lloyd-Klub termében. —: Belépődíj nicsen. —: Naponta egy-egy értékes kézimunka kerül kisorsolásra.

Németország szintén részt kíván venni a dunai államok felsegítésében és hajlandó támogatni Franciaország törekvéseit

Londoni politikai és pénzügyi körök sokat foglalkoznak a dunai gazdasági konföderáció tervével. Az angol kormány azon a véleményen van, hogy a megsegítésnek nem szabad egyedül Ausztriára és Magyarországra szorítkozni, hanem annak tágabb kereteket kell adni és beüle kell vonni nemcsak a két állammal szomszédos államokat, hanem Kelet-európának — Oroszország kivételével — valamennyi államát. Ezért szükségesnek tartják egy általános európai konferencia egybehívását, amelyen legfeljebb a távoli tengerparti államok kormányai nem vettek részt.

A konferencia foglalkoznék a preferenciális vámok kérdésével, a behozatal és kivitel ügyével, inflációval és deflációval, ezenkívül számos más problémával, amely a gazdasági felsegítéssel összefügg. A konferencia foglalkoznék a Németországtól délkeletre eső valamennyi állam gazdasági helyzetével.

A német kormány elküldte Párisba a Tardieu tervre vonatkozó válaszát. A német kormány egyetért a francia tervvel, sőt Németország a dunai államok felsegítésében maga is részt kíván venni. Németország e tekintetben hajlandó támogatni Franciaország törekvéseit. A német kormány szerint a gazdasági együttműködésbe bele kell vonni Magyarországon és Ausztrián kívül Csehszlovákiát, Romániát, Jugoszláviát és Bulgáriát is. Az együttműködés révén a mezőgazdasági államoknak biztosítani kell a megfelelő piacokat is és az ipari államok arra köteleznék magukat, hogy gabonaszükségletüket a konföderáció területén belül fedezik. Egyelőre ez a nagyobb terv nem valósítható meg rövid időn belül és azért addig is Ausztria és Magyarország gazdasági kapcsolatait kell megerősíteni, idővel aztán ezekhez csatlakoznának a szomszédos államok.

Németország most kötötte meg Magyarországgal és Romániával gazdasági és kereskedelmi szerződéseit, amelyek szintén ennek a tervnek a szolgálatába állíthatók.

Mironescu vott miniszterelnök szintén nyilatkozott Tardieu ismeretes tervéről és a dunai államok gazdasági együttműködéséről. Mironescu többek között ezeket mondta:

— Tardieu kezdeményezése, valamint a dunai államok gazdasági együttműködésének az eszméje nagy jelentőséggel bír. Egyiket a másik nélkül aligha lehet elképzelni, mert a dunai államok gazdasági együttműködése maga után vonja a konföderációs alakulatot, amely ennek a célnak leginkább megfelel. Nem

képezi vita tárgyát, hogy a gazdasági együttműködés a mai viszonyok között szükséges. Ezeknek a terveknek a megvalósítása azonban kizárja a békeszerződések revíziója körüli vitát, amely mintegy akadályt képez az együttműködés megteremtésében.

Mironescu nyilatkozata további részében kifejti azokat a gazdasági javulásokat, amelyeket a dunai államok gazdasági együttműködése révén hamarosan egész Közép-európa észlelni fog.

Genfben az érdekelt államok delegátusai tegnapelőtt és tegnap folytatták a dunai gazdasági konföderáció érdekében megindított tárgyalásait.

Tardieu ma estig marad

Genfben és tegnap délutáni tárgyalása után ma délelőtti még tárgyal a német delegációval.

A németek kifejtették azokat a véleményeket, amelyeket már válasziratukban kifejtettek. Walkó Lajos magyar külügyminiszter is még mindig Genfben tartózkodik, ahol tegnap délelőtti szintén megbeszélése volt Tardieuval, utána az osztrák delegátusokkal. Walkó megvárja Tardieunak a németekkel való tárgyalásának eredményét és azután visszatér Budapestre.

Genfben az a meggyőződés alakult ki, hogy a dunai gazdasági konföderáció létrejön, azonban még sok tanácskozással fogja megelőzni.

Statárium elé kerül a szegedi legény, aki szorongatott helyzetében agyonlőtte bátyját

Szeged közelében az egyik tanyán véres testvérgyilkosság történt. Fürtön István jómódu gazda néhány esztendő előtt meghalt és halálós ágyán a feleségét bizta meg, hogy a vagyont két fia között ossza meg. Az asszony ennek eleget is tett és a vagyont két részre osztva kiadta azt fiainak, Istvánnak és Jánosnak. János megkapta az egyik tanyát és magánál tartotta az édesanyját is. István a neki jutott másik tanyára vonult. Azonban duhajkodó életmódjával hamarosan adósságokba keveredett és a vége az lett, hogy a vagyonát elárverezték. Azóta többször kereste fel anyját és öccsét, akiktől újabb vagyonrészesedést követelt. Tegnapelőtt ismét megjelent

a tanyán, azonban anyja kiutasította. Fürtön István akkor fejszét ragadott és azzal rátámadt az öccsére. János beszaladt a szobába, ahová bátyja követte. A szorongatott János erre lekasztotta a falról a puskát és rálőtt bátyjára, akinek a golyó a hasába fúródott. Fürtön István kivánszorgott a ház elé, ahol hamarosan meghalt. Fürtön János bement Szegedre, jelentkezett a rendőrségen, mire letartóztatták. Az ügyészség előterjesztést tett a törvényszéki elnöknek a statáriális bíróság összehívására. Ha az előterjesztést elfogadják, úgy a statáriális bíróság ma, de legkésőbb holnap összeül.

Temesvár történelmi éve az idej, mert ősszel komolyan megszabadulunk az évtizedes bilincstől, a bázisai vágánytól

Időnkint felvetődik a kérdés: mi lesz a bázisai vágánnyal? Mikor épül meg már végre a várost megkerülő új vágány és mikor távolítják el a város főbb utvonalait keresztbező forgalomgátoló sineket? Évtizedes vágyakozás vált valósággá, amikor, végre az elmúlt nyáron nekifogtak a bázisai vágány áthelyezési munkálatainak. Összesen nyolc kilométernyi újpályát kell építeni, ezenkívül szükségessé vált, hogy Kisoda új vasuti állomást kapjon ahol az új pálya beletorkollik a régi bázisai vágányba, végül kisebb átvezetéseken kívül két viaduktot is kell megépíteni. A temesvári kerületi vasutigazgatóságon érdeklődtünk ezen munkálatok állása iránt és megnyugtató választ kaptunk. A nyolc

kilométernyi új pályából hat kilométer már teljesen készen áll és a két hátralévő kilométer megépítése azonnal megkezdődik, amint az idő megenyhül. Az új kisodai pályaudvar és a két átjáró hid tervei és költségvetései készen állanak és a munkálatok kiadására vonatkozó nyilvános árlejtést március 25-én tartják meg Bukarestben. Április elsején ezek az építési munkák már meg is kezdődnek. A vasutigazgatóság végül kijelentették, hacsak valami váratlan esemény nem jön közbe, akkor az új bázisai vágány szeptember végére teljesen elkészül és október folyamán átadják azt a forgalomnak. A városon keresztül húzódó régi bázisai vágányt azonnal eltávolítják. Ha azonban az idő-

járás miatt a régi vágány felszedése és a volt pálya kiegyengetése ebben az esztendőben már nem is történhet meg, az a forgalmat többé nem fogja zavarni, mert hiszen a sorompók lezárására többé nem kerül a sor és a városon keresztül többé vonatjárások nem lesznek. Ebben az esztendőben tehát minden körülmények között megszabadulunk a városi közlekedést és a városfejlesztést gátló régi bázisai vágánytól.

Nincs pénz

az állami szállítók követeléseinek kifizetésére.

Az állam több milliárd leiel tartozik a különböző szállítóknak, akik küldöttségileg kérték Argetoianu pénzügyminisztert, hogy fizesse ki a kincstár a tartozásokat. Argetoianu kijelentette, hogy egyelőre nem fizethet, mert az állam bevételei csak gyengén folynak be. Most külföldi tárgyalások folynak és reméli, hogy az ország majd pénzhez jut. Ellenkező esetben két milliárd lei erejéig állami kötvényeket bocsát ki és ezekkel fizeti a szállítók követeléseit. Elutasította az állami szállítók ama kérését is, hogy követeléseiket a rendes költségvetésbe vegye fel. A rendes költségvetés keretébe még azok az összegek sem folynak be pontosan, amelyek az állami alkalmazottak és nyugdíjasok kifizetéséhez szükségesek. Ezért a szállítók követeléseit a rendkívüli költségvetésre maradnak.

Uj megterhelés

az amegy is roskodó iparosság vállaira

Az iparosok százával adják vissza iparendélyeiket, mert nem bírják a rájuk nehezedő terheket. Az ipari műhelyek egymásután bezárulnak. A még megmaradt műhelyekben a végrehajtó mindennapos vendég. Mindehhez most hozzájárul az, hogy a vármegyei egészségügyi felügyelőség még egészségügyi illetékeket is be akar hajtani az iparosokon. 1930-ban megjelent az új egészségügyi törvény, amely előírja, hogy az ipari műhelyek nyitására szükséges az egészségügyi hatóságok bizonyítványa, amely szerint a műhely egészséges és abban az előirt egészségügyi berendezések megvannak. A vármegyei egészségügyi felügyelőség most elrendelte, hogy mindazok az ipari műhelyek, amelyek a törvény életbeléptetése előtt létesültek, utólag kötelesek most ezeket a bizonylatokat megszerezni. Az illeték műhelyek szerint ötszázról tízezer leig terjed. Az egészségügyi felügyelőség utasította a vármegye területén működő hatósági orvosokat, hogy a rendelet végrehajtásáról sürgősen gondoskodjanak. Az iparosság között emiatt nagy az elkeseredés, mert a falusi iparosok jóformán egész télen nem kerestek annyit, amennyit most egészségügyi illeték címén fizetniük kellene. Mozgalom indult meg, amelynek célja a rendelkezés elodázását kieszközölni.

Ma, csütörtök délután 6 órakor

II. Bodenwieser-est

a városi színházban

Uj műsor! Uj műsor!

Jegyek: 20—100 lejes árban

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY TÉR
4. SZÁM.

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évenként 900 l. — Kü-
lföldre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évenként 1200 l.,
vagy egyenlő értékű valuta.

Telefon:

1-52 este 9 után 7-95 és 2-42

A szerkesztésért és kiadásért a
főzserkesztő felel.

A „Victoria” nyomda nyomása.

Husvétli korcsolya

Eszkimókká válunk már ebben a folytonos télben. Küszöbön a husvét és a tájékat még mindig hó és jég borítja. Bizony, bizony eskimókká lettünk, ha nem is hordunk fokabőr-ből készült ruhát és ha rödljainkat nem is huzatjuk iramszarvasokkal. Még ott sem tartunk, hogy csuka májolatat igyunk. Azaz, hohó, pardón. A gyermekeket már kezdjük rá szoktatni a csukamájolatra. Most csak kanalankint kapják, de mire megnőnek, megszokják és majd meg sem kottyán nekik napi egy-két liternyi belőle.

De beszéljünk már arról a husvétli korcsolyáról, amelyet fentebb cégérnek írunk oda. A husvétli korcsolya mutatja, hogy gyermekeink már kezdnek hozzádomolni az új időjáráshoz, az örökös télhez. Mi nagyok zugolunk ellene, mert mi még emlékszünk a szép tavaszokra és a gyönyörű nyarakra, de a gyerekek már a megszakítás nélküli télben nőnek fel. És a husvétli korcsolya is csak alkalmazkodás a télhez.

Két kicsi lány, a Fehérke és a Piroška, levelet írt a husvétli nyuszikának. Ugy tudják, hogy a husvétli nyuszikkal éppen úgy kell a kívánságokat írásban közölni, mint a karácsonyi Jézuskával. Megírták a levelet és kitélték az ablakba. A nyuszika megalálta. Megalálta és elolvasta és elhozta hozzá. Csóválta a fejét, Fehérke és Piroška nem kértek husvétra színes tojást, ibolyát, hanem olyat, amit eddig csak az eskimógyerekek kértek a nyuszikától. Fehérke és Piroška azt kéri a nyuszikától, hogy husvétra hozzon korcsolyát és meleg szettet. A nyuszika csóválta a fejét és elment, hogy ezeket a dolgokat beszerezze.

Ez a husvétli korcsolya története. Lám, a gyerekek nem várják a tavaszt. Nekik az örökös tél már megszokott dolog. Fehérke és Piroška után jövőre még biztosan sok gyermek fog husvétli korcsolyát kérni a nyuszitól.

KORÓ PÁL

Fogászat

Foghuzás	50 Lei
Fogtömés	50 Lei
Fehér arany korona	600 Lei
Arany korona, garántált 22 karátos arany	400 Lei
Goldin korona	150 Lei
Fehérfog drb-ként	100 Lei

Deutsch Mussa

diplomált dentist.
III. Bul. Carol (v. Hunyadi-u.) 14.

Krizsántelep egész férfilakossága kaszával és kapával ó-ákon át üldözött egy farkast, melyről végül kiderült, hogy jámbor kutya

Az utóbbi időben többször előfordult, hogy éhes farkasok elmerészkedtek a falvakba, sőt egyik-másik helyen még az istállóba is betörték. Nem csuda hát, ha a falvak népe állandóan retteg a farkasveszedelemtől és valahányszor kénytelen a lakott területet elhagyni, mindig attól retteg, hogy farkassal találkozik.

Tegnap reggel a Krizsántelepről két férfi igyekezett a város felé. Alig kerültek ki a telep házai közül, amikor a távolban hirtelen farkast láttak maguk felé közeledni. Ijedten szaladtak vissza és fellármázták az egész Krizsántelepet. Kaszával, kapával, bunkóval fel-fegyverkezve jöttek ez emberek és üldözbe vették a farkast. Ennyi ember láttára a vadállat megtorpant és futni kezdett a giródoi fásor irányában. Homokszedők és katonák csatlakoztak az üldözők csapatjához. A farkas nagy kerülőt tett és újból

feltűnt a Krizsántelep előtt. A vész-hirre az egyik esküdt lóra kapott és úgy vonult a fenevad ellen.

Az üldözőkben hirtelen elhült a vér. Egy asszony tűnt fel az uton és a farkas irányában haladt. Ugy látszik, nem vette észre az ordast és azért ordítózással figyelmeztették, hogy szaladjon el. Az asszony azonban nyilván nemcsak rossz látással, de rossz hallással is rendelkezik, mert egyre csak tovább haladt a portoryán irányában. Az üldözők erre minden bátorságukat összeszedve a farkas felé haladtak, hogy agyonverjék, mielőtt mégrávetethné magát az asszonyra. A farkas a megújult üldözésre menekülni kezdett. Hová menekült? Az asszonyhoz. Az asszony ugyanis a farkas gazdája volt, mert a farkas nem volt farkas, hanem egy ÁBOR nevű farkaskutya. Szerencséje, hogy az asszony megvédte az üldözők elől, mert különben azok agyonverték volna.

— Furlugeanu prefektus bukaresti utja. Furlugenu Oktavián megyei prefektus hivatalos ügyek elintézése végett Bukarestbe utazott. A prefektus bukaresti tartózkodása alkalmával eljár a miniszterium vadászati igazgatóságánál, hogy vonja vissza azt a rendelkezését, amelynek következtében Temes megyében hetvennél több vadásztársaságot és egyesületet feloszlott. A prefektus vasárnap tér vissza Temesvárra.

KONTO X

* A létfontartási ösztön azt parancsolja mindenkinek, hogy a fertőzési lehetőségek ellen védekezzen. Ezt bárki könnyen elérheti a Brixol-készítményekkel, amelyek pasztillák, tabletták, szappan alakjában és tubusokban is kaphatók. Vezérképviselőt Schnitzár Ferenc, Boksánbánya. A Brixol-készítmények megrendelésére előjegyzéseket az Otzinás boksánbányai papirkereskedés fogad el.

— A Wizo purimi tarka teasztélye. Mikor ivott Ön utóljára pezsgőt? Jöjjön el a Wizo e hó 19. én, szombaton este, a Tiszti Kaszinóban tartandó teasztélyére és meglátja, hogy pezsgő nélkül is milyen jó hangulatban lesz. Erről gondoskodik a rendezőség, az éjfélí bárműsor és a meglepetések egész sorozata.

Élet- és munkakedvét fokozza az Ovomaltine.

— Bánsági származásu magyar műegyetemi tanár halála. Gaul Károly, a magyar királyi technológiai iparmúzeum nyugalmazott igazgatója és műegyetemi tanár, aki a bánsági Garabos községben született, hetvenhét éves korában Budapesten meghalt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe és rokonságán kívül barátai és tisztelői kísérték el utolsó útjára a kerepesi temetőbe. Halálát özvegye, született Mader Irma és gyermekei ifj. Gaul Károly Gaul Kálmán és Gaul Géza, valamint Gaul Ilona siratják. Az elhunytban Gaul Hermina zombolyai tanítónő és a Javorszky, valamint Forray-családok a nagybátyjukat gyászolják.

— Az Arany János Társaság. A német kultúregylet meghívása folytán részt vesz vasárnap, e hó 20-án délelőtt 11 órakor a színházban rendezendő nagy Goethe-ünnepségen, melyen a Társaság nevében Puhala Sándor dr. rendes tag mond ünnepi beszédet. Az Arany János Társaság elnöksége ezután kéri tagjait, az ünnepségen való részvételüket előzőleg jelentsék be a Társaság főtákaránál (Bul. Carol 13. földszint 1.) ki fentartott helyekről gondoskodik.

* Öntött kályhák, örökégek, fekete és emailrozott, kályhaelők, tüzelésszerszámok melyen leszállított áron kaphatók. Scherter Ottó vaskereskedése, Timisoara-Belváros.

FÉLIX BRESSART

— Sajtóakadémia létesítése. Pangal sajtóügyi alminiszter sajtóakadémia létesítésének tervével foglalkozik. Ebben az ügyben értekezletet tartottak és megbízták Nae Jonescu egyetemi tanárt, a Cuvantul szerkesztőjét, hogy erre vonatkozólag tervezetet dolgozzon ki.

— Adomány egy öreg tanítónak. O. J. olvasónk Bojda József nyugdíjnélküli öreg tanító részére száz leit adományozott. A pénz rendelkezési helyére juttatjuk.

— Mivel szórakoznak egyesek Zombolyán. A Zombolyai Ujság szerkesztősége a napokban névtelen levelet kapott, amelynek írója fenyegető hangon a következők közlésére szólította fel a szerkesztőséget: Ütött a tizenkettedik óra! Az ismeretlen-ség homályába burkolva parancsaim teljesítését követem! Popu főjegyző, ha március 19-ig a Timisiana Bank zombolyai fiókjában nem deponáltat huszonöt ezer leit, úgy az én külön törvényem értelmében halál vár önre. Hasonlóképpen megfenyegeti Getia dr. zombolyai ügyvédet is, akitől azonban hetvenöt ezer leit követel. A névtelen levélíró a Timisiana Bank zombolyai fiókjának igazgatóságától követeli, hogy a zombolyai lap hasábjain értesítsék, a felszólított egyének eleget tettek ha a parancsának. A levélről értesítették a zombolyai csendőrséget, amely megindította a nyomozást, azonban valószínűnek tartják, hogy csak éretlen tréfáról van szó.

— A nyomdávalalatok ipari szakcsoportja. A temesvári munkaadók szövetségének kebelében tudvalevőleg szakcsoport alakult, amely a nyomdai, könyvkötői és cinkográfiai intézetek tulajdonosait foglalja magában. Az új ipari szakcsoport első ülésén elnöknek Jávor Józsefet, a Helicon-nyomda igazgatóját választotta meg. Alelnökök Geisz Péter dr., Gerő Mihály és Pótenz Lénárt, lettek. Jávor József közvetlen szavakban köszönte meg a választást.

— Egyházi gyűlés Balázsfalván. Balázsfalván március huszonötödikén lesz az a gyűlés, amely a görög-keleti és a görög katolikus egyházak közötti ellentétek elsimítását és a béke megalapozását célozza. Ismeretesek azok a surlódások, amelyek a két egyház között fennállanak és most az erdélyi lelkészek kezdeményezéséből tartják meg a gyűlést. Valószínű, hogy mindkét egyház kiküldöttjei megjelennek és a kibékülésnek politikai téren is nagy következményei lesznek.

— Véletlenségből agyonlőtte magát. Tragikus szerencsétlenség történt a Karánsébes közelében levő Petrosnica községben, ahol Popovici Illés, hatvankilenc éves görög-keleti esperes véletlenségből agyonlőtte magát. Az espereshez látogatóba érkezett leánya és annak férje, Porumb Tamás sipeti görög-keleti lelkész. Porumb lelkész és felesége a hajnali vonattal akartak elutazni és a környéken garázdálkodó farkasok ellen fegyvert kértek az esperestől. Popovici Illés esperes erre bement hálószobájába, ahonnan néhány perc múlva fegyverdörrenés hallatszott és amikor a szobába rohantak, az ősz lelképásztort vérben heverve holtan találták. Megállapították, hogy az esperes az egyik ágyból ki akarta huzni az oda elrejtett fegyvert, amelynek ravasza azonban az ágyhuzatban megakadt és a kiröppenő golyó az esperes mellébe furódott. A közserzetetnek örvendő esperes tragédiája nagy részvét váltott ki.

CAPITOLBAN

* A Megváltás. Ezen cím alatt szenzációs új darabot hoz színtre szombaton és virágvasárnap este fél 9 órakor az erzsébetvárosi Juvenus Salvator a Novotny-féle vendéglő nagytermében. Az egyesület, hogy minél szélesebb köröknek hozzáférhetővé tegye ezt a nagyszerű előadást, alacsony helyárakat állapított meg. 32, 22 és állóhely 17 lei. Jegyek elővételben kaphatók a virágvasárnap előtti héten mindennap délután 4—6-ig az erzsébetvárosi plébániával szemben az udvarban fekvő ifjusági helyiségben. Vasárnap délután 3 órakor az iskolások számára játszik a darabot 10 lei belépőjéggel.

— Tanítók gyűlése. A Bánsági Tanítók Egyesületének zombolyai fiókegyesülete most tartotta tavaszi gyűlését, amelyen Popp Viktor nyugalmazott tanító elnököt. A gyűlés keretében Constantinovici Olga tanítónő mintatanítást mutatott be, míg Cioraga Anna tanítónő a gyermeknevelésről tartott előadást. A gyűlésen különböző indítványok hangzottak el, amelyeket behatóan megtárgyaltak.

MÁRCRA KÉSZÜLŐDIK KELE-TN A VÖRÖS HADSEREG IS. Kíóli jelentés szerint a szovjet százézer főnyi vörös hadseregvont össze a szibériai határon. Blagojeszcsenszk és Vladimirov között a személyszállítást teljesen beszüntették és a vonatok csak katonaságot szállítanak. A szovjet csapatok tankokkal és bombavető repülőgépekkel vannak felszerelve.

Kohn nővérek divatszalon. Kohn Róza, értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy tavaszi bejárású utjáról visszatért és elsőrendű, modern divatmunkáját a mai gazdasági válsághoz alkalmazkodva, az állított áron bocsátja rendelkezésre.

Tirolban akarják eltemetni IV. Károly holttestét. Vorarlbergről jelentik, hogy a legitimisták küldöttje március 19-én Lequeitoban felkéri Zita volt királynőt és arra kéri, engedje meg, hogy IV. Károly király holttestét Madeiráról Tirolba szállíthassák. A utolsó borbély-uralkodót Vorarlbergben akarják eltemetni.

Pihen a leszerelési konferencia. Genfi jelentés szerint a leszerelési konferenciának most csak a különböző bizottságai dolgoznak. A konferenciát március 19-től április 1-ig elnapolják. A teljes plénumkor ül össze megint és meghallgatja a bizottságok jelentéseit.

Jön a **Ben-hur**

Gyermek halálának végű jáka. A csehországi Zwadín bányatelep Mária-bányájában játszó gyermekek nagy szerencsétlenségét okoztak. A tárna szelelővilásán keresztül száraz gáz ömlött, amelyet a gyermekek meggyújtak. A gáz felrobbant és lángba borította a tárna belsejét is. Az ott dolgozó harminckét bányász közül négy azonnal meghalt, a többi pedig kisebb-nagyobb égési sebeket szenvedett. Az egyik halott egy ötéves gyermeknek apja volt.

Teadélután a Magyar Házban. A bányász Magyar Párt ifjúsági tisztelete március 27-én, húsvét vasárnapján teadélután rendez a Magyar Ház nagytermében. Ezen a teadélutánon kedves meglepetéssel fogadják a magyar ifjúságot. Ekkor kezdik meg először a Temesvárott eddig még nem ismert tánc-tombolást, szép díjakkal.

* A Déli Hírlap Budapestben állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda hallában.

Három ujmisézés pap. Húsvét vasárnapján a temesvári püspökség három újonnan felszentelt papja fogja első miséjét bemutatni. Mindhárom új pap szülőhelyén tartja első miséjét. Pflanzner Miklós Dentán mondja első miséjét, amelynek a manuduktor Bappert Lajos dennai kanonok, az ünnepi szónok Schicht Ádám teológiai tanár lesz. Schmidt János, akinek felszentelése vasárnap ment végbe ugyanott tartja első miséjét, amikor mint manuduktor Schulz István plébános, mint ünnepi szónok pedig Maneuvre Péter glogováci plébános működik közre. A harmadik primícia Aradon lesz a minoriták templomában, ahol Lakatos Ottó dr. manuduktorsága mellett Stanglang György tartja első miséjét, amely előtt a szentbeszédet Szócs Didák hittanár mondja.

Elfogtak három veszedelmes betörőt, akik Temesvárott is több vakmerő ékszerlopást követtek el

A nagyváradai rendőrség a napokban elfogta Mogyorósi Pált, Erdély és a Bánság valamennyi rendőrsége által körözött veszedelmes betörőt és K. Kis Ferenc soffort, valamint Pap Józsefet, akik bűntársai voltak. Mogyorósi és társai beismerték, hogy Nagyváradon több mint harminc helyen törtek be, de végigrabolták egész Erdélyt és a Bánságot.

Temesvárott, Lugoson, Szatmáron, Nagykárolyban is több betörést követtek el. Szatmáron az egyik kereskedőnél törtek be, míg Nagykárolyban két betörést követtek el, mindkét esetben ékszereket loptak, amelyeket meg is találtak. A zsákmányolt nagymennyiségű ékszerek között azonban voltak olyanok is, amelyeknek eredetéről nem tudtak pontos felvilágosítást adni, csak annyit mondtak, hogy azokat Temesvárott és Lugoson lopták. A nagyváradai rendőrség ezért a társaságot a bűnjelekkel együtt bánsági körútra

vitte, hogy bűnlajstromukat rekonstruálhassák.

A három veszedelmes betörő több nagyváradai detektív kíséretében indult utnak és az első állomás Temesvárra volt. A temesvári rendőrségen tegnap kezdték meg kihallgatásukat, de nem sok eredménnyel, mert Mogyorósi és társai a nagyváradai rendőrségen tett vallomással ellentétben most már azt hangsúlyozták, hogy nem jártak Temesvárott.

A bűnjelek viszont ellenük vallanak. Temesvárott, mint ismeretes, az elmúlt hónapokban sorozatos betörések történtek, amelyeknek tettesei csak ékszereket vittek el.

A Temesvárott lopott ékszerek közül a bűnjelek között számosat felismertek. Így valószínűnek tartják, hogy Mogyorósi és társai követték el Skuteczki Miksa dr. ügyvéd lakásában a betörést is.

Érdekes, hogy a nagyváradai be-

törők temesvári tartózkodásával kapcsolatban újból felszínre vetődött a gyárvárosi Andrassy-fürdőben elkövetett revolveres merénylet ügye. Emlékeztet, hogy a fürdőben két ismeretlen fiatalember revolverrel megsebesítette László Máriát, a fürdő egyik alkalmazottját. A nyomozás során a rendőrségnek csak annyit sikerült megállapítani, hogy az egyik fiatalembert Kiss, vagy Kovácsnak hívták, aki a fürdőben erdélyi illetőségűnek mondotta magát.

Az elfogott betörők között van K. Kis Ferenc, akit most szembesítenek László Máriával, mert könnyen lehet, hogy Kis Ferenc és Mogyorósi Pál voltak azok, akik az Andrassy fürdőben revolverrel lövöldöztek.

A temesvári nyomozás befejezése után Mogyorósi és társait Aradra és Lugosra viszik, ahol szintén számos betörést követtek el.

IDŐTÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenti: Derűs, hűvös éjjelek mellett gyengébb nappali felmelegedés várható, egyes helyeken felhőzettel.

Jön a **Ben-hur**

Kovács Mátyásné és nyomorgó családja részére egyik előfizetők két csomagot és 100 leit adományozott. A ruhaneműt és a pénzesegélyt rendeltetési helyére juttattuk.

Artin hashajtó enyhén de biztonságos hat.

Müller Kálmán kitöltötte a büntetését. Müller Kálmán, a temesvári baloldali munkásmozgalmak vezére, ma elhagyja a karánsebesi ügyészség fogházát, ahol büntetését töltötte ki. Müller Kálmán — mint ismeretes — különböző politikai cselekmények miatt, azonkívül a munkásotthon előtt lejátszottott áprilisi jelenetek folytán két évi szabadságvesztésre ítélték. A kegyelmi rendelet alkalmazásával a büntetés csökkent, Müller Kálmán összes kiszabott büntetéseinek kitöltése után ma elhagyja a karánsebesi ügyészség fogházát és hazajön Temesvárra.

Ingyen villamosjegy a Whitehouseban. A Whitehouse teksztillárház a külvárosok vevőközönségének is alkalmat nyújt, hogy az olcsó rumlin részt vegyen, miért is ingyen villamosjegyet kap mindenki bármely végállomásig a Whitehousestól.

Jön a **Ben-hur**

A műkedvelői előadások engedélyének megszerzése. A műkedvelői előadásokhoz szükséges hatósági engedély megszerzését ismét megszigorították. A legújabb rendelet szerint ugyanis műkedvelői előadásokat a rendőrség állambiztonsági osztályán kell bejelenteni. A rendőrség közegei átvizsgálják a szövegválogát és ha semmi kivetni valót nem találnak, úgy kiadják az engedélyt. Ha azonban olyan valamit fedeznek fel, ami az állambiztonságát esetleg veszélyezteti, akkor a sziguranca felterjeszti az ügyet Kolozsvárra és onnan Bukarestbe. Ez az ut pedig nem a legrövidebb. Ezért fontos, hogy a különböző kulturális egyesületek a előadás előtt néhány héttel mutassák be a műsört.

Egyházi ajátosság. A gyárvárosi katolikus plébániában az egyházi ének- és zenekar előadja virágvasárnapján este hét órakor Grubel nagypénteki kantatáját: Kálvaria hegyén a szent keresztnél. A bevezető beszédet Reich K. Géza apátplébános tartja. A nyolc számból álló műsor a teljes énekszöveggel a templom előcsarnokában tetszés szerinti adomány ellenében kapható.

A Tomm-kvartett ma esti hangversenye. Haydn József születésének száz éves fordulója alkalmából hirdetett nagy estélyét ma, csütörtökön este tartja meg a Tomm-kvartett a Tiszti Kaszinó nagytermében. A zenei emlékünnap a legfényesebb keretek között megy végbe és azon Kardos Magda zongoraművész is közreműködik. A műsor teljességében az elhunyt nagy mester szellemének hódol. Haydn három legremekesebb művét fogjuk hallani a C-dur és B dur kvartettet, valamint a nagyon ritkán színrekerülő E-dur triót. Ez a hangverseny egyik legnagyobb eseménye lesz az ideai zenei évadnak.

Keltető tojasok

Rhode-Island, amerikai Leghorn, Plymouth-Rocks, Orpington, Minorca, Barnevelder, Langshan, orosz Orloff, Brahma, holland Weissshauben elsőrangú, díjazott fajtyukoktól állandóan kaphatók

Fajbaromfitelep: „Élse”
CIOBA JÓZSEF

Temesvár-Gyárváros. Buziási-ut 22.
A telep megtekinthető.
Tojasok keltetésére átvételnek

**Ha eddig még nem vette meg
ugy szerezz be azonnal magának**

a Gyakorlati könyvelési utmutató-t

Nincs többé könyvelési nehézség :- Mindenre kész minta
A legújabb törvények összes előírásai figyelembe véve

Kiseb kereskedelmi és iparvállalatoknak nélkülözhetetlen
ÁRA CSAK 30- LEI

Kapható:

DELI HIRLAP KIADÓHIVATALÁBAN

Videkiek pénzben vagy bélyegben 35- leit küldjenek
:- be és postafordultával kapják a könyvet :-

Haskötők, bandage melltartók speciális készítése OPTIKAI és betegápolási cikkek, gummiharisnyák, pipe-rekikkek stb legolcsóbb bevásárlási forrása

Sanitaria

Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 21, a józsefvárosi templommal szemben

Haskötők mérték után
350 leitől
Fiókküzel: Józsefváros, Hunyadi-ut 15.

Közgazdaság

A kompenzációs pénztár a magáncélokot szolgáló és nem áruizletből származó átutalásokat nem korlátozza

A Nemzeti Bank mellett működő kompenzációs pénztár temesvári hirtala a temesvári jegybank fiókjánál tegnap megkezdte működését. Értesítés, hogy a kompenzációs pénztár létesítésére vonatkozó törvény értelmében kereskedőknek és magánosoknak be kell jelenteni a Magyarországon, mint Ausztriában levő tartozásaikat és követeléseiket. A bejelentéseket a Nemzeti Bank nyomtatványain kell eszközölni és pedig három példányban. Egyfajta nyomtatvány áll rendelkezésre.

Az 1. számú nyomtatvány a a román állampolgároknak Magyarországon vagy Ausztriában levő követeléseire szól, a 2. számú nyomtatvány ezekben az államokban levő tartozásokat tünteti fel, míg a 3. és 4. számú nyomtatványok kizárólag a pénzügyi intézetek célját szolgálják ugyanilyen bejelentésekre.

Az érdekeltek tájékoztatására a jegybank temesvári fiókjánál Saracaneanu aligazgatótól nyert pontos világosítás alapján a következőket közöljük:

Bejelentés alá tartozik Ausztriában vagy Magyarországon levő minden tartozás és követelés. Ez a bejelentési kötelezettség úgy a kereskedőkre, mint magánosokra vonatkozik, ellenkező esetben szabadvesztés és pénzbírság jár. A bejelentéshez szükséges nyomtatványokat díjmentesen adja a Nemzeti Bank fiókja, azokat otthon is ki lehet tölteni.

A bejelentéseket a nyomtatványokon 1932 március tizennyolcadikán déli egy óráig kell eszközölni. Ez a határidő a temesmegyei lakosokra is vonatkozik.

Az 1. számú nyomtatványon a fizetési kötelezettségeket kell feltüntetni, azaz bejelenteni és pedig bejelentendő bármilyen pénzügyi megállapodásból járó tartozás, amely szállítástól származik, ide tartoznak a gabona, mezőgazdasági termékek, liszt, állatszállítványok utáni esetleges tartozások is, a folyószámla tartozások, bármilyen kereskedelmi vagy magánügyletből származó váltó tartozások, bármilyen megállapodás alapján nyújtott hitelek, amelyek a román állampolgárok Ausztriából vagy Magyarországból kapnak, a fentiek közé nem sorolt egyéb pénzügyi megállapodásból eredő tartozások, minden más akár magán, akár hivatalos természetű megállapodás, amelynek záradéka pénzügyi jellegű, azaz tartozást vont maga után.

Fel kell tüntetni a bejelentési iven, hogy a pénzügyi megállapodásból származó adósságot milyen valutában kell fizetni, mennyi annak a leivalutában megállapított el-

lenértéke és mikor esedékes a tartozás.

Több fizetési határidő esetén mind-egyiket az 1.) számú iven megfelelő rovatába kell bevezetni. Fel kell tüntetni a hitelező nevét és pontos címét, azonkívül azt is, hogy az adósság milyen ügyletből származik. Amennyiben az adós rendelkezésre állanak a tartozásról szóló iratok, úgy azokat is be kell mutatni. Árutartozás esetén be kell jelen-

teni, hogy milyen áru után tartozik és mennyi volt az áru.

Fel kell tüntetni továbbá ezen az iven azokat a tartozásokat is, amelyek Magyarországon vagy Ausztriában vásárolt ház és földingatlan után még fennállanak és kifizetésre várnak. Azonkívül szerepelnek azok az adósságok, amelyek Ausztriában vagy Magyarországon bármilyen természetű üzleti vállalkozásban való részesedésből erednek.

A külföldi követeléseket is be kell jelenteni a kompenzációs pénztárnál

A 2. számú iven hasonló rovatok vannak.

Ez az iven a román állampolgároknak Magyarországon vagy Ausztria területén lakóktól járó követeléseik feltüntetésére szolgál.

A követelések sorába tartoznak bármilyen pénzügyi műveletből járó pénzügyi összegek, áru, állatszállítvány, mezőgazdasági termékek, folyószámla [követelések, garanciák, takarékbetétek, román állampolgárok részéről Magyarországon és Ausztria területére bárkinnek nyújtott hitelek, üzleti részesedésekből eredő követelések.

A 3. és 4. számú nyomtatvány a pénzügyi intézetek követelésének, illetve tartozásának feltüntetésére szolgál.

Bejelentés alá tartoznak az 1932 március ötödikéig bezárólag járó követelések és ezen napig eszközölt tartozások. Különleges eljárás alá tartoznak azok az áruk, amelyeket még március ötödike előtt rendelkeztek Magyarországon vagy Ausztriából és most érkeznek a temesvári vagy kurticsi vámhoz. Ilyen esetekben az eljárás a következő:

Az illető kereskedő, akinek a címére az áru érkezett a szállítólevéllel, a számlával, valamint olyan iga-

zoló irattal, hogy az árut már március ötödike előtt rendelkezte, ezenkívül az áru kifizetéséről szóló nyugtával bejelentést tesz a jegybankfióknál.

A bankfiók a bejelentést felterjeszti Bukarestbe, ahonnan elküldik Temesvárra azt a szükséges igazolványt, amely az áru kiváltását lehetővé teszi.

Amennyiben az áru ellenértéke még nincs kifizetve, a fenti iratokon kívül a kereskedő még külön nyilatkozatot ír alá, hogy az áru ellenértékét a kompenzációs pénztárba befizeti.

Ez az eljárás meglehetősen nehézkes, mert a temesvári jegybankfióknak nincs szabad keze, centralisztikusan kezelik a kompenzációs pénztár ügyeit és Bukarestből kell az engedélyeket megvárni. Addig pedig az áru után fekbért kell fizetni. Megfelelő hatáskört kell adni a jegybankfióknak is. Zavaros a helyzet olyan esetekben, amikor a román állampolgár nem tud fizetési kötelezettségeinek megfelelni, vagy ha román állampolgárnak Ausztriából vagy Magyarországból járó követeléseit hasonló okok miatt nem fizetik. A követelések behajtására és a pereskedési eljárásra semmiféle utmutatás nincs.

Átutalás formájában családi természetű pénzküldemények nem esnek tilalom alá

A kompenzációs pénztár létesítésével kapcsolatban felmerült az a kérdés is, hogy magánosoknak módjukban állhat-e saját céljaikra Magyarországra és Ausztriába pénzt átutalni, vagy pedig magánosok Ausztria és Magyarország területére küldhetnek-e pénzt, amely nem áru-fizetést, hanem magáncélt szolgál. Ezzel kapcsolatban a temesvári jegybank fiókban a következő felvilágosítást adták.

A törvény a valutaátutalás tekintetében, amely magáncélt szolgál, semmiféle diszpozíciót nem hozott. Nincsen valutakorlátozás, csak a követelések és tartozások tekintetében kötelező a kompenzációs pénztár igénybevétele.

A mi véleményünk szerint a

magáncélokot szolgáló, Ausztriába vagy Magyarországra szolgáló átutalások, csekkek teljesen szabadok, ezekhez külön engedély nem kell.

Kötelező, azonban hogy kifejezetten magáncélt szolgáljon az átutalás, mert ha Magyarországon vagy Ausztriában levő kötelezettségek fedezésére szolgál, úgy súlyos büntető szankciókat von maga után. Ha valaki Bécsbe utazik, úgy semmi akadály sincs annak, hogy hitellevéllel néhány száz schilling erejéig meghitelezze önmagát Bécsben, vagy pedig egy Temesvárott lakó fiú Magyarországon lakó apjának átutalás keretében pénzbeli támogatást nyújthat.

Kedvezményes tengeriszállítás a Begán. A tengeri kivitele az utóbbi napokban megélenkült. Az államvasutak vezérigazgatósága március harmincegyedikéig kedvezményes szállítási díjtételeket állapított meg az ekszportra szánt tengeri után. A földművelésügyi miniszter most úgy intézkedett, hogy a Begacsatornán való szállítás alkalmával a vasuton érvényes kedvezményes szállítási díjtételek fizetendők. Ez az intézkedés nagy mértékben hozzájárul a Begán való szállítás emelkedéséhez.

Készül az új tavaszi menetrend. Az új tavaszi vasuti menetrend bányászati részét a temesvári vasutigazgatóság elkészítette. Ostroie Metód főfelügyelő, a menetrendi osztály vezetője és Franz Károly elődó Bukarestbe utaztak, ahol résztvesznek valamennyi kerületi vasutigazgatóság megbízottainak részvételével tartandó menetrendi értekezleten. Ezen az értekezleten állapítják meg véglegesen az egész országra vonatkozó új tavaszi menetrendet.

Román-osztrák árucseré. A kormány gazdasági bizottsága ülést tartott, amelyen úgy döntöttek, hogy Románia résztvesz a május hónapban Telavivban, Jeruzsálem mellett tartandó nemzetközi vásáron és külön román pavilonokat emelnek. A bizottság üléseinek legjelentősebb részét a bécsi jelentés képezte, amely a román-osztrák árucserére vonatkozó tárgyalásokról számolt be. Az osztrákok különböző új javaslatokat tettek és a gazdasági bizottság legközelebb ad ezekre választ. Az árucseré főképpen az állatekszportörököt érinti.

Belföldi fizetőjegyek kibocsátása. A maroszéki iparosság emlékiratban kéri a kormányt, bocsásson ki belföldi fizetőjegyeket, amelyeknek érvényességét és kötelező elfogadását törvény útján szabályozza. A fizetőjegyek 385 százalékos kamatoznak és két esztendőre érvényesül birjanak. Az iparosság így véli a gazdasági krízis javítását.

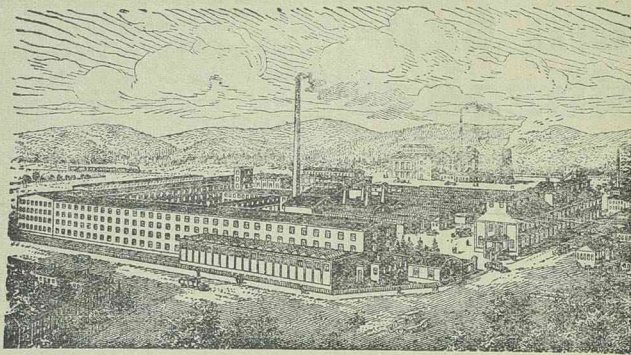
Bulgária teljesíti külföldi devizafizetéseit. Szófia jelentés szerint a bolgár kormány tegnap minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározták, hogy Bulgária külföldi devizafizetéseit szentül is teljesíti. A határozat nagy meglepetést váltott ki, mert a pénzügyi moratórium kimonadását várták.

Gabonárák magánárfolyama. Buzza 310—315, tengeri 230—235, zab 310, árpa 290, korpa 240, burgonya 175 lei száz kilónként. Lucerna 22 és lóheremag 40 lei kilónként. Irányzat az összes terményekben barátságos.

Devizák magánárfolyama. Zürichben a lei 308. Párisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 612, dollár 167.70, holland forint 67.70, francia frank 6.59, olasz lira 8.72, szerb dinár 2.99, cseh korona 4.99, német márka 40, svájci frank 32.60, belgas (öt belga frank) 23.35. Ezek a számok a középárfolyamon történt kifizetéseket jelzik. A pengő a Nemzeti Bank hivatalos árfolyama szerint 29.25, míg az osztrák schilling 23.52. Az effektív pengő 21.30, effektív schilling 22.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót. (Conducatorul prin Timisoara.)

A legutolsó ujdonságok

ENGROS

férfi- és női divatszövetekben, modern és izékes minták az általánosan elismert legkiválóbb minőségekben

megérkeztek

Szívesen látunk mindenkit, hogy ezen szenzációs ujdonságainkat minden vételkényszer nélkül megtekinthessék a tavaszi és nyári szükségletek beszerzése előtt

A Brassói posztó- és divatárugyarak

SCHERG VILMOS és TÁRSA R.T.

Timisoara, Str. Alba-Julia

EN DETAIL

Apróhirdetések

30 leiert

megtudhatja múltját, jelent és jövőjét, vidékiek levélben küldjenek 40 leit bélyegben és mellékeljék a születési dátumot. Munkanélküliek kedvezményben részesülnek.

Jósnő

IV., Bonnáz-u. 16. I. emelet.

Allást keres

Elsőrendű varrónő

minden szakmájába vágó munkát a legolcsóbb áron vállal. Mindennemű fehérnemű, pyjamák ruhák, pongyolák, bluzok, aljak, de különösen gyermekruhák készítésében különösen gyakorlott. Átalakításokat a legolcsóbban készítik. Erzsébetváros, Korona-utca 18 jobbra az első ajtó.

Önállóan főző mindenest

azonnalra állást keres. Rontó Istváné IV., Zrinyi-utca 5. (216)

Adás-vétel

Átköltözök! Mercy-utca 2. I. emeleti lakásba. Helyszüke miatt kiárusítom: antik butorokat, vitrineket, garnitúrákat, csillárokat, festményeket, francia perzsaszőnyeget, porcellánokat, ékszereket még eddig nem látott árban. **Sternberg.** (325)

Kevés pénzzel

biztos megélhetés. A jófogalmi „Fészek” étterem kedvező feltételek mellett eladó. I. Jenőherceg u. (308)

A Forum buffet

átadó más elfoglaltság miatt. Bővebbet ugyanott Gorinsteinnál. (311)

Fűszerberendezés

jókarban levő olcsón eladó. Cimeket „Fűszer” jellegre a kiadóba kérek. (273)

Nagy jégsekrény

használt, de jókarban levő eladó. Cim a kiadóban. (251)

Lakás

Modern négy szobás

kerti lakás április 1-re kerestetik. Cimeket „Kert kedvelő” jellegre a kiadóba kérek. (273)

Lakások

1, 2, 4 és 5 szobások, — valamint üzlet-helyiségek kiadók. — Közelebbit SCHERTER Ottó vaskereskedésben, Temesvár, Str. Eminescu (Zápolya-utca) 6. (412)

Szép négyszobás lakás

közel a Belvároshoz május elsejére kerhasználatra, esetleg parkettázva és csekély átalakítással kiadó. Bővebb IV., Str. Joffre 13. régi szám. (312)

India véres napjai

A Déli Hírlap történelmi regénye

Str John Retcliffe műve alapján írta Berkó Károly

— 101. folytatás —

Anarkalli villogó szemmel nézett az alakra. Megismerte azt.

— Rossz szolgálatot teszel ennek a leánynak, hogy most megöltalmazod őt törömtől! Én mondom neked hogy a tigris karmaiból nem fogod megszabadítani!

Ezzel elfordult és menni ké szült. De aztán még egyszer megszólalt és pedig angol nyelven:

— Mielőtt a nap még egyszer megtekinthetné aranyos arcát a folyó vízében, elér titeket a bosszu keze, ha nem is általam!

Ezzel eltűnt a bokrok között.

Edit, aki az ijedelemről elájult, mozdulatlanul feküdt a padon.

Sanders hadnagy és az idegen fáradoztak azon, hogy magához térjen Nagysokára fel is nyitotta újra a szemét.

Amikor a leány ismét magához tért, Sanders szelíd hangon igyekezett lecsendesíteni:

— Nyugodj meg, kedves Edit! Nem lesz semmi baj. Jó barátok vannak itt, akik megvédik magát.

A leány elhúzódott a hadnagytól.

— Hagyjon engem békében! Semmi közünk többé egymáshoz. Ön a szívét lekötötte egy másik nőnek, aki sohasem fogja önt szava alól feloldani.

A hadnagy rátette karját a leány karjára, de az elhárította magától a kedveskedést és odafordult az idegenhez!

— Ön az, aki elhárította rólam a gyilkos őt?

Az idegen válasz helyett legyűrte indiai köpenyének magas gallérját, amely eddig majdnem teljesen elfedte az arcát. A leány örömmel kiáltott fel:

— Doktor Clifford!

— Doktor Clifford, — mondotta ugyanakkor a hadnagy is.

Mindketten ezen a néven ismerték Walding doktort.

Edit a következő pillanatban így szólt a hadnagyhoz:

— Kérem, hagyjon el engem. Mondottam, hogy köztünk vége mindennek. Most annál is inkább felszólítom, hogy távozzék mellőlem, mert itt van a derék jó barátom, aki majd gondoskodik védelemről.

— De Edit, — próbált Sanders el- lenkezni.

A leány szemében harag villant és a lábával dobantott.

— Távozzék.

— Jó, szót fogadok most, mert látom, hogy nagyon ingerlékeny. Rábizom magát a doktorra. Remélem hogy ha lecsillapodik, megbocsát nekem.

Amikor a hadnagy elment és az orvos egyedül maradt a leánnyal, az megragadta a kezét és zokogásszerűen kérlelte:

— Kedves barátom, aki annak idején megmentette az életemet a gyilkosok barlangjában, adjon nekem tanácsot, mit tegyek. Nem attól a történet jövedem meg, amelyet Anarkalli rámement, hanem attól a gyűlölettől, amely szemeiből rámvillogott.

— Nyugodj meg, Edit, hiszen Anarkalli csak egy jelentéktelen táncosnő, egy szegény hindu lány, aki nem tehet magának semmit. Csak nem félti tőle a boldogságát.

— Nem azt nézem hogy a leány milyen társadalmi osztályhoz tartozik, hanem azt, hogy neki joga van Sanders szívére és szerelmére. Nem akarok boldog lenni a más boldogtalanságának az árán.

— Kegyed igen nemesszívű lény, Edit kisasszony. Azonban a boldogságát ne félse. Az Isten még talál utat-módot, hogy kegyed boldog legyen. Azonban engedje megmondanom, hogy mint kerültem ide. Azért jöttem egyenesen, hogy kegyednek valamit mondjak. Maga megért engem, amikor azt mondom, hogy a kegyed földije, az angolok igen sajnargatják ezt a hindu népet. Hiszen magának nyílt szeme van, látja, hogy mi történik ebben az országban. És alkalmam is volt magával mindezekről már egyelmást beszélni abban az időben, amikor együtt voltunk.

Edit az orvos eme szavainál, de az csak tovább beszélt zavartalanul.

— Minden józan gondolkodású embernek tisztában kell lennie azzal hogy előbb-utóbb a sok kegyetlenkedés megbosszulja magát. Az idő közeleg. Az elnyomottak hamarosan fellázadnak a felkelők ellen. Bármi történik azonban, Edit, legyen meggyőződve, hogy maga nem marad

oltalom nélkül. Azért kerestem tehát hogy megmondjam önnek, hogy erre a mulatságos estére borzasztó re- gel fog következni.

— Szent Isten, — borzadt össze a leány. — mit beszél ön?

— Ne kérdezzen engem, Edit, meg- ugysem árulhatok el kegyednek semmit. Azonban arra kérem bizzik meg bennem.

— Ugy bízom meg önben, ami a bátyámban megbíznék, ha volt olyan.

— Akkor vegye tudomásul, hogy az élete veszélyben van és kegyednek menekülnie kell innen és ped- haladéktalanul!

— De uram! Hát a nagybátyám az unokanővérem, a földijeim, Sanders és a többiek is veszedelemben forognak? Mi történjék velük? Vagy a veszedelem csak engem környéke- zik?

A német orvos hallgatott és zava- tan fordította el tekintetét.

(Folyt. köv.)

2 szobás

lakás összes mellékkeliségekkel a- 15 tól kiadó. Rózsá u. 2. (3 uj) (31)

Különféle

Társat

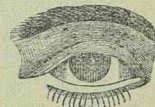
forgalmas trafikhoz kevés tőké- keresek. Cimeket „Százalékra” je- gére a kiadóba kérek. 27

Berndt szül. Anyos Anna

navre szülő pirosigazolvány elveszté- M. gyalgatója a rendőrségen adja l. (31)

Egy barna harisnya

hétfő este Erzsébetváros, Kazinc- utcában elveszté. Szíves megtalá- kéretik III. Király utca 35. alatt l. adni. (31)

MŰSZEMÉ

a KECSKEMÉ- cég optikai inté- zésében A-pilon P- bécsi mű-zem sp- cialista által e hó 18-a delig ké- z- tetnek. Érdeklődők kéretnek, hog- fenti céggel azonnal érintkezze- lépni szíveskedjenek. Telefon szá- 2 20. (30)

Ha szép akar lenni,

használdon KULKA-téle- illiom-tajkrémet, illiom- tejzsappant, illiomps- dert, 3 szinben. Kapható- kizárólag KULKA Emil város- gyógyszerárúháza, a „Fekete Sas- bor” Belváros, Szent György-tér